

Valmistelu työllisyysaluejohtaja Satu Soutolahti p. 044 901 8420

Julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyi työ- ja elinkeinotoimistoilta työllisyysalueille 1.1.2025. Työllisyyspalveluista tuli vuoden 2025 alussa osa jokaisen kunnan lakisääteisiä tehtäviä ja sitä kautta osa jokaisen kunnan peruspalveluja. Jämsä toimii vastuukuntana Eteläisen Keski-Suomen työllisyysalueella, johon kuuluvat lisäksi Joutsa, Keuruu, Luhanka, Multia, Mänttä-Vilppula, Petäjävesi ja Toivakka.

Kunnilla muodostui muutoksen myötä uusi valtionosuustehtävä, jonka rahoitus on yleiskatteisessa valtionosuudessa.

Jämsän kaupungin hallintosäännön pykälän 30 mukaisesti Eteläisen Keski-Suomen työllisyysaluelautakunnan tehtäviin kuuluu taseyksikön talousarvion laatiminen yhteistoimintasopimuksen kohdan 8 mukaisesti. Lisäksi lautakuntien tehtävistä ja yleisestä toimivallasta määrätään Jämsän hallintosäännön pykälässä 31.

Yhteistoimintasopimuksen 8. kohdassa todetaan:

”Sopimuksen mukaisten tehtävien taloudenhoito on vastuukunnan vastuulla. Yhteisen toimielimen talous on osa vastuukunnan talousarviota ja taloussuunnittelua. Talousarvion valmistelussa noudatetaan Jämsän kaupungin talousarvioprosessia.

Sopijakunnat turvaavat lakisääteisille työllisyyspalveluille riittävän rahoituksen yhdenvertaisella tavalla kuntalain 8 §:n 3 momentin mukaisesti. Vuosittain laadittavassa työllisyyspalveluiden toimintasuunnitelmassa arvioidaan riittävän rahoituksen tarve

- *lakisääteisten tehtävien ja velvoitteiden,*
- *työnantajien ja työmarkkinoiden ennakoitavien tarpeiden sekä*
- *työvoimapalveluiden asiakkaiden yksilöllisten palvelutarpeiden perusteella.*

Rahoituksen mitoituksessa ja talousarvion laadinnassa otetaan huomioon myös vastuukunnan ja muiden kuntien taloudellinen tilanne, toimintaympäristö sekä työllisyysalueen yhteinen tavoitteenasettelu.

Työllisyysalueen työllisyyspalveluiden talous järjestetään seuraavalla tavalla 1.1.2025 alkaen:

1. Jämsän kaupunki perustaa erillisen taseyksikön, joka vastaa yhteisesti tuotetuista työllisyyspalveluista. Kaikki palveluiden välittömät ja välilliset järjestämisestä, tuottamisesta ja organisoinnista aiheutuvat kulut ja kustannukset esimerkiksi henkilöstökustannukset, maksetut avustukset, palveluhankinnat sekä hallintokulut kohdennetaan tälle taseyksikölle.

Sopijakuntien tuottaessa viranomaispalveluita tai muita tämän sopimuksen piirissä olevia palveluita, laskutetaan nämä sopimukseen perustuen vastuukunnalta ja kohdistetaan yhteisen taseyksikön kustannuksiksi.

2. Työllisyysalueen työllisyyspalveluiden nettokustannukset jaetaan seuraavasti: Kustannuksista 50 % kohdennetaan sopijakuntien 18–64-vuotiaiden suhteellisten osuuksien perusteella ja 50 % sopijakuntien työttömien (laaja käsite) suhteellisten osuuksien perusteella. Suhteelliset osuudet määräytyvät sopijakuntien 18–64-vuotiaiden ja työttömien yhteismäärän perusteella. Laskennassa käytettävät tilastot perustuvat valtionvarainministeriön vahvistamiin kuntien peruspalveluiden valtionosuuden laskentatekijöihin.

Yllä mainitusta jakoperusteesta voidaan poiketa niiden kustannusten osalta, jotka on mahdollista laskuttaa kuntakohtaisiin toteutuneisiin kustannuksiin perustuen.

Mahdollisesta poikkeamisesta yllä mainituista jakoperusteista tehdään lautakunnassa päätös, joka käsitellään osana vastuukunnan vuosittaista talousarvioprosessia. Kriteerit, joiden perusteella tällaiseen laskutukseen voidaan ryhtyä ovat seuraavat:

- 1. laskutus on kohdennettavissa asiakkaan asuinkunnan tai pääasiallisen sijaintikunnan perusteella*
- 2. laskutusta varten on saatavissa riittävä ja luotettava tieto*
- 3. laskutus on toteutettavissa kohtuullisin hallinnollisin kustannuksin*
- 4. kustannukset, joita kuntakohtaisesti kohdennetaan ovat asiakaskustannuksiltaan tai osallistumiskustannuksiltaan merkittäviä*
- 5. kustannusten kohdentaminen kuntakohtaisesti ei vaaranna palveluiden järjestämistä tai yhdenvertaisuutta.*
- 3. Taseyksikön talousarvio laaditaan talousarviovuotta edeltävänä vuonna vastuukunnan talousarvioprosessin ja ohjeistuksen mukaisesti. Talousarvio lähetetään sopijakunnille lausunnoille ennen talousarvion hyväksymistä. Lautakunta huomioi lausunnot valmistellessaan ja hyväksyessään talousarvion esitettäväksi vastuukunnan käsittelyyn.*
- 4. Jämsän kaupunki laskuttaa talousarviovuoden aikana kuukausittain vastuukunnan taseyksikölle edellä 2. kohdan mukaisen kuntien maksuosuuden talousarvion perusteella. Mikäli vuoden aikana taseyksikön talousarviomäärärahoja on tarve korottaa merkittävästi, työllisyysalueen lautakunta esittää muutoksen Jämsän kaupunginhallitukselle ja tämä edelleen valtuustolle. Lautakunta pyytää tarvittaessa lausunnot kunnilta. Lopullinen päätösvalta talousarvion muuttamisesta on Jämsän kaupunginvaltuustolla. Kuntien kuukausimaksuosuuksia korotetaan vastaavasti muutetun talousarvion jälkeen.*
- 5. Talousarvion toteutumista seurataan kolmannesvuosittain. Talouden seurannasta vastaa lautakunta. Talouden toteumatiedot toimitetaan myös ohjausryhmälle ja alueen kunnille.*
- 6. Vuoden lopussa tai viimeistään talousarviovuotta seuraavan vuoden helmikuussa kuntien maksuosuudet ensisijaisesti tasataan vastaamaan toteutuneita kustannuksia. Mikäli taseyksikölle syntyy alijäämää, voidaan*

sitä lautakunnan esityksestä siirtää seuraaville vuosille katettavaksi. Mahdollinen taseeseen kertynyt ylijäämä voidaan palauttaa jäsenkunnille lautakunnan esityksestä. Kustannusten seurannan kannalta kunnat tarvitsevat tiedon vuosittaisesta kustannuksesta, vaikka ylijäämää ei palautettaisi.

7. Mikäli kunnat saavat lakisääteisiin työllisyyspalveluihin kohdistuvia mahdollisia suoria valtionavustuksia (mm. ÄRM), avustus ohjataan työllisyysalueen taseyksikön käyttöön, mikäli se on rahoittajan puolesta mahdollista.”

Ehdotus työllisyysalueen talousarvioksi 2027

Toimintakulut yhteensä 4 926 685,98 euroa

Toimintatuotot yhteensä 4 964 322,00 euroa

Toimintakulut, henkilöasiakaspalvelu ja keskitetyt palvelut

Henkilöstökustannukset 2 987 641

Palvelujen ostot 582 053

Aineet, tarvikkeet, tavarat 10 000

Muut toimintakulut 125 000

Kuntakohtaisesti kohdentuvat palvelut

Kustannukset yhteensä 1 133 128

Talousarvion kasvattamiseen vuodelle 2027 tulee painetta Kehan lakkautuvista tehtävistä, palveluiden kehittämisestä hankkeiden kautta (omarahoitussuodet) ja uuden lakisääteisen työvoimapolitiisen avustuksen myötä. Työllisyysaluejohtaja antaa lisäselvitystä kokouksessa.

Työllisyysohjelma ja tavoitteet

Vuodelle 2026 laaditun työllisyysohjelman painopisteet ovat olleet:

Työväkilyksen ja elinvoiman edistäminen

Työn ja työntekijän kohtaaminen - työnantajayhteistyön vahvistaminen ja kansainvälisen rekrytoinnin edistäminen sekä työvoiman liikkuvuuden tukeminen

- Joustavat koulutusratkaisut - Oppilaitosyhteistyön edistäminen ja koulutusratkaisuiden etsiminen työelämän tarpeisiin

- Tehokas resurssien käyttö - painotus vaikuttavuuteen, kehitetään yhteistyössä työllisyysalueen ja kuntien itse tuottamia palveluita

- Tiedolla johtaminen - Power BI -raportoinnin kehittäminen ja hyödyntäminen päätöksenteon tukena

Laadukas lähipalvelu

- Oikea-aikainen lakisääteinen työvoimapalvelu

- Henkilöstön hyvinvointi ja osaamisen kehittäminen

Heikossa työmarkkina asemassa olevien työllistymisen edistäminen

- Yhdenvertaisuus ja saavutettavuus – kehitetään heikossa työmarkkina-asemassa olevien palvelua

- Työllistymisen tukeminen - yksilölliset valmennuspolut ja työttömyysjaksojen lyhentäminen

Talousarviovalmistelun aikataulu

Työllisyysalueen talousarviota valmistellaan Jämsän kaupungin prosessin mukaisesti. kaupunginhallitus käsittelee 23./30.11. ja valtuusto 7.12. Sopijakunnilta pyydetään lausunnot talousarviota ja tavoitteenasettelua varten 16.10.2026 mennessä. Lausunnossa pyydetään kiinnittämään huomiota ennen kaikkea seuraaviin kohtiin:

- Mitä tavoitteenasettelussa tulisi painottaa?
- Kuntakohtaisesti kohdentuvien kustannusten määrät
- Huomiot TYPO-avustusten myöntämiseen

Lausunnossa pyydetään huomioimaan, että työttömyyden keskeisiä tilastoja on hyvä seurata palvelusuunnittelun tukena, mutta ne eivät ole kattava indikaattori palveluiden vaikuttavuudesta nykyisessä taloustilanteessa. Työttömyyden kehittyminen on kiinni ennen kaikkea yleisen talouden tilanteen kehittymisestä ja voimassa olevista laeista ja asetuksista.

Työllisyysalue tuottaa lakisääteiset työvoimapalvelut, ja palvelua voidaan painottaa kuntien strategioiden ja tavoitteiden mukaisesti lainsäädännön rajoissa.

Toimivalta, johon päätös perustuu:

Jämsän kaupungin hallintosäntö 30 § ja 31 §

Hallintosäntö § 30 / Eteläisen Keski-Suomen työllisyysaluelautakunnan tehtävät ja toimivalta ja § 31 / Lautakuntien ja liikelaitosten johtokunnan tehtävät ja yleinen toimivalta

Ehdotus

Työllisyysaluejohtaja Satu Soutolahti

Työllisyysaluelautakunta merkitsee tiedoksi talousarviovalmistelun tilanteen.

Työllisyysalueen sopijakunnilta pyydetään lausunnot talousarviovalmistelua varten 16.10.2026 mennessä.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.